

ΘΥΩΝΗ *μ.ΙΚΕ*

Εκπαίδευση και Ανάπτυξη Επιχειρησιακών Διαδικασιών και Υπηρεσιών
Μυστρά 117, Άνω Γλυφάδα 16561, Αθήνα Αττική

Η Οικονομική αξιολόγηση στο φαρμακείο

Τα απαραίτητα εργαλεία και δείκτες για τις
βασικές ανάγκες διαχείρισης



Υπεύθυνος

Κουτέπας Γεώργιος,

Πτυχίο Φαρμακευτικής Ε.Κ. Παν. Αθηνών

Πτυχίο Επιχειρησιακής Έρευνας και Μάρκετινγκ Οικονομικού Παν. Αθηνών

Επικοινωνία:

T. 210.96.49.928 M. 6976.942.207

Ώρες Επικοινωνίας: 08:30 – 14:00

@ mailbox@thyone.gr

1. Σύνοψη: Τίτλος Προγράμματος, Διάρκεια σε ώρες και Ανάλυση Σκοπού:

Η «**Οικονομική αξιολόγηση στο φαρμακείο**» είναι ένα πρόγραμμα εκμάθησης των βασικών οικονομικών εργαλείων και δεικτών που χρησιμοποιούνται για τις κύριες ανάγκες διαχείρισης.

Αναπτύσσεται σε **4 διδακτικές ώρες** στις οποίες περιλαμβάνεται η παρουσίαση των εννοιών καθώς και πρακτικές ασκήσεις και παραδείγματα. Έχει σχεδιαστεί για την εκπαίδευση τμημάτων 25 ατόμων καθώς δεν αποτελεί παρουσίαση ομιλίας σε μεγάλο κοινό αλλά στοχεύει στην αλληλεπίδραση και την αμφίδρομη κατεύθυνση της διαδικασίας με ενεργητική συμμετοχή αυτών που το παρακολουθούν.

Ο **σκοπός** του είναι η απόκτηση από τους συμμετέχοντες ενός αξιόπιστου και αντικειμενικού εργαλείου αξιολόγησης του φαρμακείου τους που θα μπορεί να αξιοποιηθεί με ακρίβεια στην λήψη αποφάσεων.

Για τον σκοπό αυτό το πρόγραμμα επικεντρώνεται σε μεθοδολογία που βασίζεται σε πραγματικά στοιχεία από την λειτουργία των φαρμακείων, ώστε να είναι σε άμεση συνάφεια με τις ανάγκες και την ορολογία του περιβάλλοντος που αντιμετωπίζει ο φαρμακοποιός. Η μεθοδολογία και το εκπαιδευτικό περιεχόμενο έχει προκύψει από την πρακτική της λογιστικής, χρηματοοικονομικής διοίκησης και μάλιστα μέσω της εφαρμογής τους για την διοίκηση φαρμακείων, καθώς και από focus group με ιδιοκτήτες φαρμακείων ώστε να προσαρμοστεί στις γνωσιακές και επαγγελματικές τους ανάγκες.

Κριτήριο επιτυχίας του προγράμματος αποτελεί η συμμόρφωση και η ευκολία με την οποία θα μπορούν **οι παρεχόμενες γνώσεις να εφαρμοστούν στην καθημερινότητα**. Κατά συνέπεια όλο το πρόγραμμα συνοδεύεται με παραδείγματα και ασκήσεις που έχουν αντληθεί από τη λειτουργία του φαρμακείου και χρησιμοποιούνται στην εφαρμογή της μεθοδολογίας ώστε να αντληθούν συμπεράσματα. Έμφαση δίνεται επίσης στις μεθόδους άντλησης στοιχείων και δεδομένων από πηγές που ο φαρμακοποιός ήδη γνωρίζει και μπορεί να καταγράψει, όπως τα αιτούμενα των ασφαλιστικών του ταμείων, τις καθημερινές του πωλήσεις, τις αγορές από τους προμηθευτές του κλπ. Με τον τρόπο αυτό ακόμα και σύνθετες οικονομικές έννοιες γίνονται άμεσα κατανοητές από την στιγμή που χτίζονται σε δομικά στοιχεία που ο φαρμακοποιός ήδη γνωρίζει. Αυτό που θα προσθέσει η εκπαίδευση είναι ο συνδυασμός των στοιχείων αυτών σε μια εφαρμόσιμη πρακτική που χρησιμοποιείται από την επόμενη μέρα στο φαρμακείο.

2. Συνοπτικό Πρόγραμμα Θεμάτων

| Διδακτική Ώρα | Θεματικές Ενότητες | Διδακτικές Ενότητες |
|----------------|--|---|
| 1 ^η | Εισαγωγή στην Οικονομική αξιολόγηση του Φαρμακείου Ισολογισμός και Περιουσιακή Κατάσταση Φαρμακείου | <ul style="list-style-type: none"> ▪ Γνωριμία με τους συμμετέχοντες και εισαγωγή ▪ Προσδοκίες από την Οικονομική Αξιολόγηση. Τι μπορεί να προσφέρει; ▪ Περιουσιακά στοιχεία του Φαρμακείου. Ενεργητικό και Υποχρεώσεις |
| 2 ^η | Αποτελέσματα Χρήσης και Κερδοφορία | <ul style="list-style-type: none"> ▪ Κατηγορίες Εσόδων και Εξόδων. ▪ Κατάρτιση Αποτελεσμάτων στο Φαρμακείο. Ειδικές Απαιτήσεις |
| 3 ^η | Βασικοί δείκτες αποτίμησης Ημερολόγιο εισπράξεων και πληρωμών | <ul style="list-style-type: none"> ▪ Απογραφές και Αποτίμηση Αποθεμάτων ▪ Βασικοί Δείκτες Αξιολόγησης. Κερδοφορία, Απόδοση, Δραστηριότητα |
| 4 ^η | Ανάλυση στην πράξη. Κατηγορίες, ασκήσεις και Παραδείγματα. | <ul style="list-style-type: none"> ▪ Το φαρμακείο μας στην πράξη. Αποτελέσματα και αναλύσεις από την καθημερινότητά μας |

3. Σε ποιους απευθύνεται το πρόγραμμα

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε ιδιοκτήτες φαρμακείων καθώς και στα στελέχη του φαρμακείου που έχουν την ευθύνη για την οικονομική διαχείριση, την λήψη επιχειρηματικών και οικονομικών αποφάσεων, τον προγραμματισμό, την εκτέλεση και την αξιολόγηση προμηθειών.

Οι φαρμακοποιοί παρά το ότι έχουν μια ευρεία επιστημονική εκπαίδευση με ένα ιδιαίτερα απαιτητικό πρόγραμμα σπουδών στο πεδίο του φαρμάκου, εντούτοις από τις σπουδές αυτές απουσιάζει, πλην μεμονωμένων εξαιρέσεων, η εκπαίδευση στα οικονομικά και το μάρκετινγκ. Επιπρόσθετα από την παρεχόμενη μετά το πτυχίο τους εκπαίδευση, παρά τα αρκετά εκπαιδευτικά προγράμματα με περιεχόμενο το μάρκετινγκ και τις πωλήσεις, **απουσιάζει ένα πρόγραμμα με εξειδικευμένη στόχευση στην απόκτηση δεξιοτήτων οικονομικού προγραμματισμού και αξιολόγησης.**

Αυτό δημιουργεί ένα πολύ σοβαρό έλλειμμα ορθών πρακτικών καθώς παρουσιάζεται το φαινόμενο **επιχειρήσεις φαρμακείου με ετήσιους κύκλους πωλήσεων της τάξης των εκατοντάδων χιλιάδων ευρώ να αγνοούν ή να έχουν αποσπασματικές γνώσεις στους τομείς των οικονομικών και της διαχείρισης.**

Τούτο έχει ως αποτέλεσμα να απουσιάζει από τα φαρμακεία μια ολοκληρωμένη διαδικασία αποτίμησης και αξιολόγησης της επιχειρηματικής τους πορείας. Ακόμα και φαρμακεία με μακρόχρονη παρουσία στην αγορά θα μπορούσαν να ωφεληθούν κατά πολύ από την αξιοποίηση της καταγραφής των δεδομένων τους με έναν επιστημονικά ολοκληρωμένο τρόπο αντίστοιχο των μεγάλων επιχειρήσεων άλλων κλάδων της οικονομίας που εφαρμόζουν πρακτικές συστηματικής αξιολόγησης και αποτίμησης.

Πολύ δε περισσότερο από τη στιγμή που το ορατό μέλλον των φαρμακείων φαίνεται να οδηγεί σε περιβάλλον μονάδων με συνεργατικά σχήματα ιδιοκτησίας και πολλαπλών σημείων δραστηριότητας. Είναι φανερό πως σε αυτό το περιβάλλον οι συνεργαζόμενοι φαρμακοποιοί θα πρέπει να έχουν ένα κοινά αποδεκτό και κατανοητό τρόπο διαχείρισης και καταγραφής των αποτελεσμάτων των μονάδων τους ώστε να μπορούν να παίρνουν αποφάσεις που αφορούν όλη την έκταση της δραστηριότητάς τους.

4. Θεματικές ενότητες και Περιεχόμενο Προγράμματος.

Το πρόγραμμα παρουσιάζεται σε 4 διδακτικές ώρες φυσικής παρακολούθησης σε κατάλληλα διαμορφωμένη αίθουσα. Για τις ανάγκες της παρουσίασης απαιτείται η ύπαρξη υπολογιστή συνδεδεμένου με projector για την προβολή καθώς και πίνακα για την καταγραφή των τύπων που χρησιμοποιούνται.

Την πρώτη ώρα γίνεται η εισαγωγή στο εκπαιδευτικό περιεχόμενο και παρουσιάζεται η αποτίμηση της περιουσίας που έχει δεσμεύσει ο φαρμακοποιός στο φαρμακείο του.

- Αναλύεται η **περιουσιακή κατάσταση** του φαρμακείου και εξηγούνται οι κατηγορίες που είναι απαραίτητες για την αποτίμησή της. Απαντάει στο ερώτημα πόσα χρήματα έχει ρίξει ο φαρμακοποιός στο φαρμακείο του και ποια μορφή έχουν αυτά την παρούσα στιγμή.

Την δεύτερη ώρα παρουσιάζεται η κατάρτιση των οικονομικών αποτελεσμάτων από την λειτουργία του φαρμακείου

- Αναλύονται τα **αποτελέσματα χρήσης** για κάθε μήνα και στην συνέχεια η συλλογή τους για την κατάρτιση των συνολικών αποτελεσμάτων στο τέλος της χρονιάς
- Περιγράφονται τα πρώτα συμπεράσματα που αφορούν τα **μεικτά κέρδη** από τις πωλήσεις φαρμάκου και παραφαρμακευτικών καθώς και τα ποσοστά που καταλαμβάνουν τα **σταθερά έξοδα**.
- Αναλύονται οι **φορολογικές και οι ασφαλιστικές υποχρεώσεις** καθώς και η προετοιμασία που πρέπει να γίνει το τελευταίο τρίμηνο της χρονιάς για την ομαλή ανταπόκριση στις φορολογικές υποχρεώσεις του επόμενου έτους
- Απαντάει στο ερώτημα πόσα χρήματα έβγαλε το φαρμακείο από τη λειτουργία του, πόσα από αυτά είναι **εισόδημα** του φαρμακοποιού και πόσα θα πρέπει να προϋπολογιστούν ως οφειλές σε ασφαλιστικά ταμεία και εφορία.

Την τρίτη ώρα παρουσιάζονται οι βασικοί δείκτες αξιολόγησης των αποτελεσμάτων του φαρμακείου.

- Αναλύεται η διαδικασία με την οποία προκύπτουν οι **δείκτες κερδοφορίας, απόδοσης και δραστηριότητας**.
- Αναπτύσσεται η **διαδικασία απογραφής** των αποθεμάτων και η αξιολόγησή τους.
- Δίνονται απαντήσεις στα ερωτήματα τι αποδίδουν οι πωλήσεις του φαρμακείου και τι απόδοση έχουν τα αποθέματα και ξεκινάει η αξιοποίηση των δεικτών στη **λήψη αποφάσεων** για την διαχείριση του φαρμακείου.

Την **τέταρτη ώρα** γίνεται η εφαρμογή στην πράξη και η ολοκλήρωση σε μια πλήρη διαδικασία διαχείρισης.

- Αναλύεται η **σύνταξη του ημερολογίου εισπράξεων – πληρωμών** και η μεθοδολογία προετοιμασίας της πληρωμής προμηθευτών καθώς και των σημαντικών φορολογικών υποχρεώσεων.
- Εφαρμόζονται σε ασκήσεις και παραδείγματα οι τύποι και οι δείκτες που παρουσιάστηκαν
- Παρουσιάζεται ο χάρτης πωλήσεων και αποθεμάτων στο φαρμακείο και η χρήση του στην διαχείριση
- Απαντάει στο ερώτημα πώς γίνεται πρακτική εφαρμογή της οικονομικής αξιολόγησης στην διαχείριση του φαρμακείου

Το πρόγραμμα κλείνει με την παρουσίαση των εκπαιδευόμενων αναφορικά με τις **στάσεις και πεποιθήσεις τους για τον οικονομικό προγραμματισμό πριν και μετά από την παρακολούθηση του προγράμματος**. Οι φαρμακοποιοί ενθαρρύνονται στο στάδιο αυτό να περιγράψουν πώς θα εφαρμόσουν στην πράξη τις εισηγήσεις που δίδαχτηκαν και να εκφράσουν τυχόν προβληματισμούς και απορίες.

5. Προσδοκώμενα Αποτελέσματα

Μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος οι στόχοι μας είναι οι φαρμακοποιοί να μπορούν:

- Να χωρίζουν σε κατηγορίες τα δεδομένα πωλήσεων και αγορών τους και να τα ομαδοποιούν σε αυτές για την εξαγωγή συμπερασμάτων
- Να υπολογίσουν το ύψος της περιουσίας που έχουν δεσμευμένη στο φαρμακείο τους τόσο με τη μορφή παγίων όσο και με τη μορφή αποθεμάτων.
- Να προσδιορίσουν πόσα βγάζει το φαρμακείο τους από την ετήσια λειτουργία του.
- Να προγραμματίσουν τις εισπράξεις, τις πληρωμές, τις φορολογικές και ασφαλιστικές τους υποχρεώσεις και να αποφύγουν κενά ρευστότητας.
- Να μεγιστοποιήσουν την απόδοση των αποθεμάτων τους αξιολογώντας τους δείκτες κερδοφορίας και δραστηριότητας.
- Να αξιολογούν τη σχέση μεταξύ πωλήσεων και αποθεμάτων και να συγκρίνουν την απόδοση διαφορετικών προμηθευτών τους.

6. Εισηγητής

Ο Κουτέπας Γεώργιος είναι Φαρμακοποιός, κάτοχος πτυχίου της Φαρμακευτικής του Πανεπιστημίου Αθηνών και πτυχίου Επιχειρησιακής Έρευνας κ Μάρκετινγκ του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΑΣΟΕΕ).

Έχει πιστοποιητικό εξειδίκευσης στην **Οργάνωση και Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας** από το κέντρο δια βίου εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Έχει παρακολουθήσει το πρόγραμμα **Εκπαιδευτών Ενηλίκων του Πανεπιστημίου Αθηνών** και βρίσκεται σε διαδικασία πιστοποίησης εκπαιδευτή ενηλίκων από τον ΕΟΠΠΕΠ.

Έχει παρουσιάσει εργασίες με θέματα τις **Υπηρεσίες στο χώρο του Φαρμακείου** (*Hellas Pharm 2011*), την **Οικονομία του Φαρμακείου** (*7^ο Πανελλήνιο συνέδριο για τα Οικονομικά της Υγείας 2012*), την **Κοινωνική Φαρμακευτική** (*3^ο Πανελλήνιο συνέδριο για τη Δημόσια Υγεία – Κοινωνική Ιατρική 2012*), τις **Ρυθμίσεις Παροχής φαρμακευτικής περίθαλψης**, καθώς και τα **Συνεργατικά Δίκτυα Φαρμακείων** (*Hellas Pharm 2013*), τον **Ρόλο του Φαρμακείου στα Σύγχρονα Συστήματα Υγείας** (*Hellas Pharm 2014, Ημερίδα Ελληνικής Φαρμακευτικής Εταιρίας 2016*) και έχει αναπτύξει αντίστοιχα θέματα σε ημερίδες φαρμακευτικών συλλόγων και συνεταιρισμών. Έχει παρουσιάσει εργασίες με θέμα την **Οικονομική Διαχείριση του Φαρμακείου** (*12^ο Παγκρήτιο Φαρμακευτικό Συνέδριο 2015, 1^ο Πανθεσσαλικό Φαρμακευτικό Συνέδριο 2015*). Είναι τακτικός συνεργάτης περιοδικών της Φαρμακευτικής αγοράς τόσο σε έντυπη όσο και σε ηλεκτρονική μορφή.

Διατηρεί φαρμακείο από το 2004 στον Δήμο Γλυφάδας και είναι μέλος του Φ.Σ.Αττικής, ενώ έχει διατελέσει στο παρελθόν αντιπρόσωπος του ΦΣΑ στον Πανελλήνιο Φαρμακευτικό Σύλλογο (2011-2016) και του ΠΡΟΣΥΦΑΠΕ στην ΟΣΦΕ (2012-2014)

Από το 2016 έχει ιδρύσει την **ΘΥΩΝΗ**, εταιρία **Εκπαίδευσης και Ανάπτυξης Επιχειρησιακών Διαδικασιών και Υπηρεσιών**.

7. Συνοδευτικό Υλικό

Δίνονται βασικές σημειώσεις της παρουσίασης και κατά τη διάρκεια του μαθήματος συντάσσονται μαζί με τους συμμετέχοντες τα υποδείγματα από φόρμες και διαδικασίες ώστε να χρησιμοποιηθούν άμεσα στο φαρμακείο.